

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani veljaja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani veljaja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljaja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljaja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 200.

V Ljubljani, v soboto 30. avgusta 1884.

Letnik XII.

Profesor dr. Schulte in Avstrija.

(Konec.)

Ali naj govorimo še o jarmu azijskem, ko so Mongolci 260 let divjali po Rusiji; ali naj opisujemo jugoslovanski rat z bizantinskimi cesarji in nečloveškim Turčinom? Da, zaostali smo, toda ne vsled nezmožnosti in malomarnosti, žalostne nezgode vezale so nam roke.

A duševna moč še ni zamrla, iskra je tlela in vnela se je v plapoloč ogenj. Ne gasite ga, da vas ne osmоди. Duh krščanski naj prešinja duhove, človekoljubje naj daje narodom postave. Prostost je geslo sedanjosti, toraj privoščite jo nam. Očitajte nam barbarstvo, a rinete nas sami v njega. Podajte nam rajše roko, vi nemški možje, ako imate srce za cesarja in državo, da delamo „viribus unitis“ v provspah drage nam Avstrije. Časi so važni in odločilni, en narod potrebuje pomoči drugemu. Iz sreca naj vam zgine staro sovraštvo do nas, izženiti iz svojih ozkih prs krivo sumljivost, ki vidi v Slovanu Protivavstrijca, v slovanskem napredku — panslavizem. Nepristransko sodite naše napore, ne overajte nas, ko se borimo za naroda blagor, Avstrije spas.

Facta loquuntur, da govorimo resnico. Schulte ima prav, trdeč, da Čehi pred 1860 niso imeli svojih gimnazijev s českim jezikom. To ravno dokazuje škodljivi in brezozirni birokratski absolutizem prejšnjih let. Pa tudi grof Taaffe ni še Avstrije poslovanil.

Leta 1873 je bilo na Českem 22, Moravskem 5, toraj 27 gimnazijev s českim podučnim jezikom. Sočasno se je vpeljala poljščina po galiških učilnicah; v rusinskem jeziku se je razlagalo v spodnjih razredih akademičnega gimnazija v Lvovu, v srbohrvatskem jeziku so se učili učenci v spodnjih razredih treh učilnic v Dalmaciji, Lahi so imeli 8 svojih šol: v Trstu, Kopru, Trientu, Roveredu, Zadru, Spletu, Dubrovniku in Kotoru. Utrakvističen je bil poduk na 5 gimnazijih. Take so bile šolske razmere, ko so gospodovali ustavoverci. In kako je sedaj?

Številke govore!

V celi Avstriji, tostran Litave je:

156 = 61·9%	sred. šol z nemškim	poduč. jezikom.
49 = 19·4	„ „ „ s českim	„ „
26 = 10·3	„ „ „ s poljskim	„ „
8 = 3·2	„ „ „ z italijanskim	„ „
1 = 0·4	„ „ „ z rusinskim	„ „
5 = 2·0	„ „ „ z srbo-hrvatskim	„ „
7 = 2·8	„ „ „ je utrakvističnih.	

Akoravno je toraj Nemcev le 36·75% vsega prebivalstva tostran Litave, imajo vendar 61·9% srednjih šol. In ker se Schulte ravno nad Čehi toliko jezi, naj pogleda malo v statistiko. Na Českem in Moravskem živi 4.977.580 Čehov in 2.683.081 Nemcev. Čehi imajo 33 svojih gimnazijev in 16 realk, skupaj 49 srednjih šol; a Nemci 37 gimnazij, 22 realk, skupaj 59 srednjih šol. Poleg teh ste še dve utrakvistični šoli na Moravskem. Kdo toraj Nemce zatira? Morda pa nemški otroci rajše obiskujejo šolo? Tudi to ne! Leta 1882 je bilo na Českem 5.145 nemških gimnazijev in 10.961 českih; toraj polovico več. In ker Schulte piše: „Frapanten vzgled nam je Praga, kjer nosijo Nemci velik del bremena, imajo pa dokaj premalo šol in jih morajo vzdrževati na lastne stroške“; naj se potruži še enkrat v Prago, kjer je pred leti razgrajal, prepričal se bo, da imajo tam Nemci 4 in Čehi 5 gimnazij, dasi šteje prebivalstvo 122.000 Čehov in 30.000 Nemcev.

Še bolj so zatirani (?) Nemci na Moravskem in v Šleziji. Nemškega prebivalstva je na Moravskem 29·38%, českega 70·41%, in vendar 15 nemških gimnazijev in le 3 českih, 2 sta utrakvistična. V Šleziji je 48·91% Nemcev, 28·13% Poljakov in 22·95% Čehov; gimnazijev je 6 nemških, 000 poljskih, 000 českih. Na Kranjskem je po uradnem računu 93·72% Slovencev, 6·15% Nemcev, imamo pa le eno slovensko spodnjo gimnazijo, pa še za to je šla trda. Realke so na Moravskem, Kranjskem in v Šleziji le nemške. Ubogi Nemci!

In kaj porečemo o „nemškem šulvereinu“? Kedar slišimo to ime, pride nam na misel basen o ježi in lesici. Vriva se ta lesica povsod, kjer je ni treba; stopiš jej na rep, laja, da si jo ubil. O zvijača! To društvo goji le politične namene, neti nemški fanatizem, dela razpor med narodi — in je v nasprotju

z državnimi koristi. To protivavstrijško početje vzreja „viteze-plavičarje“ in išče po Rovtahn in Brezovih Dolih nemških (?) otrok. In kako lepo znajo ti gospodje govoriti, le poslušajte: „Ne vodi nas politično vprašanje k domačemu ognjišču. Nekaj višjega, kar je trajno in neminljivo, družu nas današnji dan k skupnemu delu. Politične naprave so otroci časa in zginejo z njim; kar se danes vstvari, jutri lahko razpade, in kar se je človeku včeraj zdelo dobro, to mu je danes slabo... Neprimerno višja kakor naloge politike zdé se dozorelemu narodu velika vprašanja narodnega obstanka, narodne časti, narodne dolžnosti. Ne odvisé od neizvedljive spremembe misli, temveč stojé nepremakljiva pred očmi naroda, bodi si da se veseli nenadnega vspeha ali ječi pod težo skušnjav. Zastonj se poskuša nad njimi časa grizeči zob, neodvisna so od prepira političnih šol, ustavijo se nevihti zgodovinskih prevratov, ki razsušijo v prah tisočletno človeško delo. „Ohrani, kar so ti pridobili tvoji stariši, čuvaj svojo čast, ime in moč, ki jo imaš, skrbi, da morejo tvoji otroci braniti tla, ki jim je zapustil.“ Ta postava, priprosta in jasna, zapisana je neizbrisljivo v srce vsakemu narodu itd. Tako so trdili in govorili 1. junija letos v Gradcu. Da, gospodje, vitezi cenjeni, tudi mi hočemo ohraniti, kar so nam pustili naši stariši; tudi nam je zapisano neizbrisljivo v srce, da branimo vero in narodnost svojo in naši potomci časté pravega Boga v jeziku, ki nam ga je Bog dal in nas ga učila rodna nam mati. Pojdite in štejte vrhove gorá, bregove vodá, imena premnogih vasi, kjer vaš se jezik glasi: tū najdete sledi slovanske preteklosti; tū prebival je rod, miren in maren, ki sedaj ga psujete. Sporočite to i vašemu Schulteju!

Hotčbor.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. avgusta.

Notranje dežele.

Kam slepa strast tudi olikanega človeka pripelje, videlo se je ta teden na 26. in 27. t. m. v

LISTEK.

Peter Skarga.

(Dalje in konec.)

Skarga ne zamolči poslušalcem tudi ne najbridkejše resnice. On napoveda Poljski velike nesreče, kakor so to delali preroki starega veka, njegova prerokovanja so jasna, prepričevalna. Prihodnost mu je bila pred očmi, kakor da bi mu bila napisana v knjigi že pretekle zgodovine, čital je iz nje list za listom.

Glejte, kaj napoveduje on Poljakom v svojem govoru o „domači edinosti“ in to o času slavnih zmag nad Švedi, Moskvo in Tartari.

„Vstal bode sosed sovražnik in oklenivši se vaše needinosti bo dejal: Njih srce se je razdelilo. In tako pripravnega časa ne bo de mudil, da dobi vas nesrečne v svojo oblast. Na to že čaka on, ki vam želi zlo in zaklical bode: „hajdi, sedaj jih požrimo; noga jim je spodrsnila, ne morejo se nas ubraniti“. In ta needinost vas bo pripeljala tudi v sužnost, v kateri bo poginila vaša prostost, in zgo-

dilo se bode, kar pravi prerok: služabnik bo enak gospodu, sužnja gospodinji, maziljen duhovnik pri prostemu človeku, bogatin revežu in oni, ki je kupil posestvo, onemu, ki ga je zapravil. Kajti vsi bodo s svojimi hišami in s svojim zdravjem zdihovali in tugovali v rokah onih, ki jih sovražijo.

Dežele in kneževine, ki so se zjediniile s Poljsko ter ž njo zrastle v eno truplo, se morajo raztrgati vsled vaše needinosti ter pripasti onim, ki se danes bojé vaše moči, vaše roke. Odletele bodo od vas, kakor odleti listje od jesenskega drevesa. Ostali bode, kakor zapuščena mati, vi, ki ste vladali druge narode. In svojim sovražnikom bote v zasmeh in zaničevanje.

Svoj jezik, svoj narod bode, vničili in prestvarili ostanke tega tako starega, daleč okoli slovečega naroda in vas same v tuja ljudstva, ki vas sovražijo.

Gospodar vaš ne bo več vaše krvi, tudi ga ne bode več videli; brez domovine in kraljestva bote, pregnani, povsod nesrečni, zaničevani, bedni; pehali vas bodo z nogami ondi, kjer vas sedaj čislajo. Kje sicer bote dobili tako domovino, v kateri si morete pridobiti toliko slave, toliko bogastva, toliko sreče?

Se li bode Vam in vašim otrokom rodila druga mati? Ako izgubite to, ne mislite potem na drugo!

Svojim sovražnikom bote služili, pravi sv. pismo, v lakoti, žeji, nagoti in drugih potrebah. In železen jarem vam bodo dejali na zatilnik, zato ker niste služili svojemu Gospodu, ko ste živeli v obilnosti ter ste v svoji razposajenosti zaničevali maziljene duhovnike in svojega kralja, sebe ste pa zakrivali z drugačnim varstvom in s prostostjo Belialovo, lahkega jarma Kristusovega pa niste hotli nositi.

Zunanji sovražniki in še tako huda vojska vam ne more toliko škodovati, kakor vaša lastna needinost. Ako začne jabelko od zunaj gnjiti, odreži gnjilobo, ostalo ti še koristi, ako pa začne notri gnjiti, potem je zaženi celo tje in je pohodi!

Enega teh govorov je pretrgal poslanec, ki je prinesel kralju novico o sijajni zmagi pri Kirchholmu. Hetman Hodkiewicz je s 4000 možmi popolnoma potolkel Švede, ki so imeli 12.000 pešcev in 4000 konjиков, vseh dobro oboroženih. Švedski general Henderson je bil ubit, general Brandt vjet in vojvoda Sundermanlanski Karl je prav težko ušel. Ta zmaga Poljakov je dolgo slovela v Evropi ter je zagotovila Poljakom posestvo Livlanske.

Zagreb, v *hrvaškem deželnom zboru*, kjer se je moral predsednik orožnikov poslužiti, da je izgnal izključenega dr. Starčevića, drugi dan pa njegovega adjutanta Tuškana. Kakor neradi, nikakor ne moremo odobravati zloglasnega postopanja in nagajanja dr. Davida Starčevića in njegove stranke, ter je odločno obsojamo! Dostojnost je prvi pogoj v vsakem parlamentu, in kjer se ta pogoja, gre tudi parlament rakovo pot, dokler ne pogine. Starčević mora pač blazen biti, ako misli, da bo s surovostjo in z zmerjanjem vlade in narodne stranke svojo nalogo hrvaškega narodnega poslanca tako dobro rešil, kakor če bi mirno in dostojno svoje mnenje v zbornici izrekal. Pa kaj je treba narodni stranki vsako uro po desetkrat očitati, da ona narod splepi in goljufa! Hrvaška narodna stranka si vse prizadeva, da bi z lepo za svoj narod to dosegla, kar dr. Starčević z grdo prisiliti misli. Ako pa v hrvaškem deželnom zboru goljufija že mora biti na cedilu, imamo pač pogum, taisto poprej dr. Davidu Starčeviću podtikati, kakor pa narodni stranki. Ali mar to ni goljufija doprišena nad narodnim žepom, ako kdo dosledno v deželni zbornici s surovom obnašanjem moti pravilno delovanje zbornice, da poslanci ne morejo ničesar skleniti in za tisti dan zastoj plačo vlečejo? In koliko takih dni ima že dr. Starčević na svoji vesti! Pač bi bilo za Hrvate v marsikterem oziru bolje, ko bi dr. Starčevića ne bili nikdar poznali — takošnega, kakoršen je sedaj! Kaj pomaga talent, če pa družega ni, kakor strast in nagajivost.

Fakcijski liberalci se še vedno nadjajo danes ali jutri zopet državno krmilo v roke dobiti in sicer to od Bismarka pričakujejo, da jim bo pomagal. Prazne nade! Abotni kratkovidneži od shoda treh cesarjev, ki bo menda v sredi bodočega meseca in na katerem bodo tudi trije kancelarji Kalnoky, Giers in Bismark navzoči, tega tako zaželjenega trenutka pričakujejo. Pri vsem tem pa menda nočejo vedeti, ali pa v resnici ne vedo, da je na cesarskem dvoru Dunajskem izdajalsko njihovo prizadevanje jako dobro znano in da so za taisto ondi že pred dvanajstimi leti vedeli, toraj že tedaj, ko v Avstriji še ni bilo fakcijske klike pod tem imenom, katero je bila deset let pozneje označena iz ust presvitlega cesarja samega. Pri poslednjem shodu treh cesarjev v Berlinu leta 1872 meseca septembra opazoval je član cesarske rodovine Avstriji sovražno postopanje liberalcev ali tedanje ustavoverne stranke ter se je nedolgo po shodu nekje izrazil: „V Berlinu čuli smo lepe reči o nekterih kolovaljih ustavoverne stranke. Taisti so rajši prostovoljni Prusi kakor pa Avstrijci“. Od tedaj pa do danes je že mnogo Donave steklo v Črno morje, a fakcijski liberalci so še vedno ostali, kakoršni so bili, nepopoljšljivi, krivični, samopašni in pred vsem pa Slovanom sovražni in nespravljivi.

Vnanje države.

Srbski kralj Milan prišel bo drugi teden k velikim vojaškim vajam ob Moravi. V Zemuneu sprejela ga bosta v imenu cesarja hrvaški vojaški zapovednik general konjice Ramberg in pa major grof Rosenberg, ki sta mu od cesarja tudi v službo odločena.

Rumunski kralj Karol odšel je v Beligrad srbskega kralja obiskat. Danes zjutraj dospel je tje, kjer se bo še jutri pomudil, v ponedeljek zjutraj odrine pa zopet proti domu.

Bolgarska se bo tudi vdeležila deželne razstave, ki jo bodo obrtniki bodoče leto v Budapeštu napravili. Podala se je namreč komisija iz Budapešta v Sofijo, kjer se je knezu predstavila s prošnjo, da naj bi se tudi Bolgarska obrtniške ogerske deželne razstave s svojimi izdelki vdeležila, ker so Ogri in Bolgari, kakor tudi Srbi, kateri bodo enako svoje izdelke razpostavili, med saboj v direktni kupčijski zvezi. Knez Aleksander je deputacijo prav blago-

voljno sprejel in obljubil, da se bo Bolgarska po svoji moči ondi pokazala, da pa obžaluje, da njeni izdelki ne bodo toliko čedni, kakoršnih se morda ondi nadjajo. Dobro pa bo to za bolgarske obrtnike, ker se jim bo pri tej priložnosti ponudila prilika marsičesa naučiti se, kar do sedaj še ne znajo. V daljšem razgovoru omenjal je knez tudi z velikim veseljem, da bo že v dveh letih Sofija z Budapeštom po železnici zvezana. Tedaj bo Bolgarija še le oživela, ki je sedaj le polovico leta z ostalim svetom združena v mednarodnem prometu, tako dolgo namreč, dokler je Donava prosta ledú. Kakor hitro pa se vožnja po Donavi vstavi, kar po navadi od meseca novembra pa do marca traja, spremeni se Bolgarija v pravem pomenu besede v Avstralijo, tako je osamljena. Po železnici pa, ki se bo v kratkem graditi jela, ter kneževino po eni strani zvezala z iztočno Rumelijo in Carigradom, po drugi pa s Srbijo in Avstro-Ogersko naravnost, prišlo bo tudi tja doli novo življenje, in domača obrtnija jela se bo tudi krepkeje razvijati.

Več tisoč ljudi zbralo se je danes teden opoldne v *Palermu na Laškem* na otoku Siciliji pred mestno prefekturo (magistratom), ki so vsi žugali prefektu očitati mu neodpustljivo malomarnost, da se ni ob pravem času pobrigal za ukrepe, po katerih bi se bila koleri pot preprečila. Iz ogromne množice izlušila se je komisija, ki je šla prefekta vprašati, ali je vlada že kaj določila, kar bi prebivalce pred kolero in njenim zatrosenjem obvarovalo. Prefekt pravi, da ne vé, toda odmah hoče v Rim brzojaviti in do večera se bo že zvedelo, kako in kaj. Večer pride, časniki izidejo, o kakem ukrepu pa niti črke nobeden nima. Ta malomarnost je ljudi tako razljutila, da so na več krajih, posebno pa pred prefekturo jeli bombe metati. V nedelju proti enajsti uri se je veliki trg zopet napolnil z ljudmi, ki so kleli in razsajali, ter na prefekta in vlado zabavljali. Ob dvanajstih je pa nek vradnik ljudem naznanil, da se je določila 21dnevna kontumacija. Tudi se bo določila straža ob morji, ki bo branila vsak tujen vhod na otok. Mestni odbor je pa sklenil oborožiti majhno brodogoj, ki bode otok čuvalo iz morskih strani. Ljudje po Siciliji so tako oplašeni zaradi vednega razširjanja kolere, da so se nedavno kar trumoma vstavili nekemu parniku, ki je iz Francoškega tje kaj došel. Imel je na krovu mrliča za kolero, ktere ga je hotel na Siciliji izkrcati. Sicilijani so pa rekli, da ako ne odrine z lepo od koder je prišel, mu bodo z orožjem pot pokazali.

Bismark je tiček, da mu ga ni kmalo para! Da se pri vsi svoji moči Francozov vendar le vedno boji, dokazuje nam njegovo laskavo in prijazno postopanje proti taistim in prizadevanje, da jih vtrdi v misli, da naj se v iztočni Aziji dobro drže. Bismark bo med vsemi evropskimi državniki gotovo poslednji, ki bi Francozom svetoval, da naj Kitaj zapusté in naj se domu podajo. O kaj še; še le nasprotno, če mu bo mogoče, podšuntal jih bo, da po nobeni ceni ne smejo odjenjati, kajti kolikor več časa bavili se bodo Francozi s Kitajci, toliko manj bodo utegnili na Ren, na Alzacijo in Loreno misliti. Lahko bi stavili goldinar na krajcar, da, če bi bilo v Bismarkovi moči, on še danes napravi, da so si Francozi in Kitajci najmanj za deset let v laseh, med tem časom bi pa Francozje po Bismarkovi previdnosti na Alzacijo-Loreno pozabili in tudi za deset daljših let bi bili Nemci tako rekoč pred vsakim napadom preko Rena zavarovani, kajti Francozi bi si v teku desetih let za dolgo dolgo ohladili nemirne glave. Po drugi strani se pa Bismark tudi za to Francozom laska in vse njihove kozolce prezira, ki se v Parizu in po drugih francoskih mestih Nemcem na razžaljenje preobračajo, da bi jih na svoji strani imel ali pa že vsaj Angležem odtujil, ako bi si danes ali jutri Nemci in Angleži sprijeli. To je pa Bismark skoraj že dosegel. Angležka in Francija se že ravno tako pisano gledate vsaj na časnikar-

skem polji, kakor pa Angleška in Nemčija. To se vé, da časnikarji sami ne bodo še ognja napravili, pač pak se po njih zamore soditi javno mnenje in tisto pa ni ravno najboljšo o medsebojnih razmerah.

Anarhisti jeli so tudi že gostoljubnim Švicarjem presedati in to zaradi predrznosti, da so jih jeli pobirati in pod ključ spravljati. Po Bernu so po smrti roparja Stellmacherja noč in dan prepovedane tiskovine prevratne vsebine kar javno po mestu trosili, kar se je konečno ondotni policiji vendar-le preneumno zdelo. Ob enem zasačili so več anarhistov na svojem zboru, ki so imeli pri sebi ostanke tiste proklamacije, ki so jo po Stellmacherjevi smrti v njegovo poveljanje izdali. Vse so zaprli in se je proti njim preiskava pričela. Švica se je le predolgo igrala z ognjem nad sodom s smodnikom. Leta in leta bila je vsakemu hudobnežu in tudi če je bil še tak zlodej odprta. Ni čuda toraj, da se jih je ondi nabralo, kakor vrabcev na proso in nikakor ne bodo švicarski redarji lahkega posla imeli, ako jih bodo hotli do čistega potrebiti. Koliko imajo s tem rakom na telesu človeške družbe ravno sedaj na Angleškem opraviti, ter bi se ga na vso moč radi odkrižali. Toda prepozno so jeli na to misliti. Ondi se je anarhističen strup zajedel več ali manj že povsod globoko v bolešno telo angleških delavcev. Prav nekaj enakega bomo čez nekaj let v Švici in — na Ogorskem doživeli, ako se bo Tisza trmoglavo branil proti tej grozni kugi vzajemno z drugimi vladami postopati.

Francoski vladni listi svari pred novicami gledé postopanja v *Kitaji*, kakoršne vladi sovražni listi prinašajo. Pomoči jim ne bo potreba nobene. bodo že sami Kitajci vgnali, kar so deloma že storili. Tudi kamoram se nič ne mudi, da bi se morale odmah sklicati, kakor to skrajni levičarji ali petrolijerji zahtevajo. Ako Kitajci sami ne bodo na daljši boj silili, se ga bodo Francozi izognili, kajti dosegli so, kar so nameravali in to je posest otoka Formoze. Luka Ke-Lung je zasedena, vojna luka in mesto Fu-Ceu razsuto in razdjano, premogove jame dobili so v svojo oblast in tretjino cele kitajske pomorske oblasti so pa vničili. V ožgled vsega tega Francozi ne mislijo dalje segati in tudi žuganja Kitajcev, da bodo Tonking napadli, se prav nič ne bojé, ker so ondi Francozi dobro zavarovani in na vsakojako obrambo izvrstno pripravljeni. To je pa ravno povod, da so vse angleške novine jele Francozom sovražno pisati. Vse surovosti, kar so jih Francozje v Anamu, Tonkingu in sedaj pri napadu otoka Formoze nad Kitajci doprinesli, vlečejo na dan ter jih svetu razkazujejo, kakor kdo zna kake posebnosti da so to. In ravno Angleži imeli bi najmanj vzroka nad Francozi rohnati in javkati, ker ni še tako dolgo od kar so sami neskončno gorje zanesli v Aleksandrijo, ko so jo razsipati jeli. Vsa angleška jeza ima svoj pravi izvor v zavidi in nevolji, ker se bojé, da jih bo dalj časa trajajoča vojska oškodovala pri trgovini s čajem, opijem, dišavami in drugimi orientalskimi rečmi, ktere so sedaj deloma v Kitajske kraje uvaževali, deloma pa ondi nakladali in domu vozili. Angleži se poganjajo za svoj žep in od tod tolikanj sovraštva po njihovih novinah do Francozov.

Škodo, ki so jo **Francozi** že do sedaj na otoku Formoza Kitajcem naredili, razsuvši jim vse trdnjave ondi znaša v okroglem številu 50 milijonov frankov. Pomorski minister francoski telegrafiral je Courbetu, da je vlada z njim in z njegovimi ljudmi ter učinki njihovimi popolnoma zadovoljna in se nadja tudi srečnega daljšega vspeha. Vsled tega bo ministerski predsednik Ferry kamore še le 15. oktobra sklical; kajti sedaj bodo Francozi mirno čakali, dokler se Kitajci ne podajo. Če bi se pa kaj nenavadnega zgodilo, sklicale se bodo pa kamore poprej.

Ko so slišali senatorji in poslanci to novico, so pali vsi v cerkvi na kolena. Duhovnik Skarga je po končanem „Te Deum“ nadaljeval prejšnji govor.

„Kaj naj storim s teboj, nesrečno kraljestvo? Kdo mi dá dovelj solzá, da objokujem one, ki so pali za domovino? Da bi bil jaz Izaija, bi hodil bos in na pol oblečen okoli ter vam klical: zapravljivci in prestopniki božje zaveze, tako vas bodo oropali in ponašali se bote s svojo nagoto, ako pripelje Gospod sovražnike na vaše glave in vas bo dal v tako sramoto. Neprenehoma se rušijo zidovi naše države; vi pa govorite saj ni nič, saj ni nič. Predno se pa bote zavedli, bo padla dežela ter vas vničila. Da bi bil jaz Jeremija, dejal bi na noge železne sponse, bi ovil verigo okrog vratu ter klical grešnikom, kot je klical on: Tako bodo zvezali mogočne ter jih peljali v daljino kakor ovce. Pokazal bi jim sprhnelo obleko, ki pade v prah, ako se strese in vam rekel: Tako bode segnala, zginila in se spremenila v pepel in dim vaša slava, vse vaše bogastvo in vaš blagor. In vzel bi lončeno posodo, vas sklical, jo vrgel pred vašimi očmi ob zid, rekoč: Tako vas bodem razbil, govori Gospod, kakor to posodo, ktere čepine se ne dajo več v celoto spraviti.“

Tu malo ponehá in kakor bi videl pred seboj poroško podobo, zakliče: O kako si ti zapuščeno, lepo in obljudeno kraljestvo! Jokajoč zdihuješ v noči; solze polivajo tvoje lice; nimaš ga ljubega prijatelja, ki bi te tolažil; vsi te zaničujejo, vsi so postali tvoji sovražniki. Ljudstvo zdihuje po kruhu. Zaničeval je gospod altarje in dal cerkve sovražnikom v roké. Naša dedšina je pala v tuje roké in naše hiše so lastnina sovražnikov. Naši služabniki nas vladajo; ni ga nobenega, ki bi nas rešil iz njih roke. Oni stojé na našem tilniku in ne privoščijo vtrujenim niti trenutka počitka. Onečastili so naše žené in deklice, obesili naše bojnike. Veselje našega srca je prenehalo, naše petje je postalo jok. Krona je pala od naših glav; gorje nam da smo grešili! In govoril je Gospod svojemu preroku: „Vrzi jih proč, jaz jih nočem pogledati, naj otidejo. Mi pa vprašamo: Kam čemo iti? Odgovor je bil: Kdor je namenjen v smrt, k smrti, kdor k meču, pod meč, kdor k suženjstvu, v sužnost . . .“

Končavši to podobo, vzeto iz besed preroka napovedujočega pogin Jeruzalema, pristavi:

„Ko bi bil jaz Ezechijel, bi si lasé in brado odstrigel ter razdelil odstrižene na tri dele. Prvega

bi sežgal, drugega sesekal, tretjega bi prepustil vetru in vpil bi zraven: oni zmed vas bodo poginili lakote, drugi bodo pali pod mečem, tretji se bodo razkropili po svetu.“

Te žuganja si vzemite k srcu. Sicer nisem o vas in o vašem poginu dobil nobenega posebnega razodenja; pa poslanstvo do vas imam od Boga; nalogo imam, očitati vam vaše hudobije ter vam označevati maščevalno kazni, ako se ne poboljšate. Vsa kraljestva, ki so poginila se imela take poslance božje in govornike, ki so jih spominjali njih pregreh ter jim prerokovali propad.

Na to razlaga Skarga, da so žuganja božja raznovrstna. Nektera so taka, da se ne vresničijo, kakor hitro delajo ljudje pokoro in odvrnejo jezo božjo s prošnjami. Druga so taka, ki se vresničijo še le pozno, in sicer še le pri potomcih, sinovih grešnikov, ki so posnemali hudobne očete; zopet druga, ki se takoj vresničijo nad onimi, ki trdovratno zavračajo božjo milost.

Te raznovrstna žuganja razlaga iz sv. pisma in svetovne zgodovine, ter pravi: „S kakim žuganjem me je toraj Bog k vam poslal, odlični gospodje? Ako me vprašate: ali s prvim, ali drugim, ali tret-

Izvirni dopisi.

Iz Trate nad Loko, 27. avg. „Preroki vaši vam bodo laži prerokovali“, mi je velikokrat na misel hodilo, kadar sem od petih let sem, kar ima Taaffejevo ministerstvo krmilo vlade v rokah, po liberalno-židovskih časnikih čital, da zdaj, zdaj bo palo ministerstvo Taaffejevo ter prostor naredilo liberalnemu, nemškemu. Vselej nas je veselilo, kadar so po naskoku na ministerstvo nemški laži-liberalci v jarku obležali ter le počasno in s težavo na plan plezali, da so se pripravljali na nov naskok ter spet vnovič in vselej v jarku obležali. Naj bi jim dobro teknilo!

Iz tega vidite, da imamo vedno še simptome za Taaffejevo ministerstvo, ter nočemo strastno in strankarsko trditi, da od tega ministerstva nimamo nič; pa prav nič, kakor so zatrdovali marsikteri tudi slovenski listi; a vendar moramo pa tudi priznati, da nam je že marsiktero upanje splavalo po vodi. Koliko se nam je že govorilo od pravice slovenščine po uradnih, davkarijah itd. Upali smo, da se nam bodo te naravne pravice res enkrat priznale ali bolj prav in naravnost, da se bode slovenščina v uradnije vpeljala. Ali kaj, priznala se nam je pravica res že v znanem 19. paragrafu in tudi pozneje; a kaj pomaga, ministerstvo obrača, uradniki pa obrnejo — le malokje se ravna po paragrafičnih ustave in ukazih ministerstva. V preteklem mesecu so mi prinesli kakih pet dopisov kmetiški posestniki s prošnjo, naj jim povem, kaj je v pisanji. Rad storim, a vendar resnico govorim, če povem, da me večkrat nevolja obide, ker se mi ubogi trpini smilijo. Naj bi nekteri gospodje slišali, kako kmetiški ljudje godrnajo in javkajo, koliko dragega časa zgubijo s tem, da z nerazumljivim pisanjem v žepu mnogokrat od vasi do vasi hodijo, preden zvedo, kaj se od njih tirja; gostokrat pa še ne pravega, in toraj še večjo škodo trpijo. Bog vé, če je še kje tako ka-li, kakor pri nas, da se uradniki tako malo zmenijo za ukaze visoke vlade? Naj bi gospodje pomislili, kako slabe vtise dela tako postopanje na ljudstvo. Naj nikdo ne reče: Zakaj ljudstvo ne tirja svojih pravic? No, zakaj ne? Saj veste zakaj ne. —c—

Iz Vodice, 29. avgusta. Častitim bralcem „Slovenca“ morda ne bo še vsem znano, da je velika posestnica, Katarina Sporn iz Vodice, v last dala Mariborskim šolskim sestram prostorno novo hišo z enim nadstropjem v Repnjah, pol ure od Vodice oddaljeni vasi. Posestvo, ki obsega 56 oral polja, travnikov in gojzda. To jim je izročila proti temu, da se v Repnjah naselijo in ondi vstanové dekleško šolo. Po dokončanih obravnavah z dotičnimi oblastnjami, prišle so lansko leto o sv. Juriji tri č. šolske sestre iz Maribora na svoje novo domovanje v Repnje ter takoj pričele enorazredno dekleško šolo.

O priliki, ko so pokojni knezoškof Krizostom šolske sestre vpeljali v njih novo službo, razodeli so tudi svoje veliko veselje, da je predobrotljivi Bog zasadil v vinograd Ljubljanske škofije novo sadiko, red č. šolskih sester iz reda sv. Frančiška Asiškega, ki bo, poročena z milostjo božjo, rastla, se razvitala in donašale lepega sadu Vodiški fari, pa tudi okolici. Šolske sestre, so rekli, ne bodo le podučevale žensko šolsko mladost v raznih šolskih predmetih, ampak

jo bodo tudi izrejevala v strahu božjem in napeljevale k lepemu kršanskemu življenju.

In sedaj, po skoraj poldrugem šolskem letu, radi pripoznavamo, da je bila ta nada celo opravičena, že vidimo da bode šola šolskih sester zares prinašala koristnega sadu, potrebnega znanja in bogaboječega življenja. Minulo šolsko leto hodilo je iz domače in Zapoške fare v Repenjsko šolo 82 deklic, ki so se učile predpisanih predmetov; nektore izmed njih so se o prostem času vadile tudi v ženskih ročnih delih, o zimskem času je dobivalo ta poduk tudi več deklic ki so že izstopile iz vsakdanje šole. Otroci so šolskim sestram celo udani, jih radi ubogajo, se zlo boje se jim zameriti. Prav pridno in sploh redno šolo obiskujejo tako, da, ko je meseca majnika g. c. kr. deželni šolski nadzornik Repenjsko šolo obiskal, ni manjkalo nobene šolarice. Častite šolske sestre se pa tudi res iz ljubezni do Boga in do nedolžnih otrok z vso vneto žrtvujejo podučevanju sebi izročene mladine, tor storé vse, da bi jih lepo izredile, da bi jih privadile lepemu, pobožnemu življenju. O toplem, poletnem času peljejo po šoli otroke v kapelico presv. Jezusovega Srca in tamkaj pod njihovim nadzorstvom opravijo šolarice svojo kratko, a prisrčno pobožnost tako lepo, da, ko sem bil nekega dne navzoč pri tej otroški verski vaji, sem sam pri sebi blagoroval otroke, ki se v njeznih letih tako skrbno napeljujejo k bogaboječemu življenju.

Otrokom v spodbujajo in staršem v veselje, imeli smo ob koncu šolskega leta očitno skušnjo. Počastili so bili Repenjsko šolo ob tej priliki veliki dobrotnik šolskih sester, prečastni gospod kanonik Fr. Kosar iz Maribora, prečastita gospoda dekana Jak. Bohinec iz Braslovič, ki so gosp. kanonika spremljevali, in Kamniški, ki so imeli takrat pri nas kanonično vizitacijo ter domači gospodje. Vsi pričujoči so se jako pohvalno izrekli o tej šoli in bili so z vsem, kar so pri skušnji slišali in videli popolnoma zadovoljni. In prečastni gosp. kanonik bili so nam tako dobri, da so k sklepu s prelepim nagovorom otroke in druge pričujoče veselo ganili.

H koncu bodi še povedano, da o novem šolskem letu, ki se bode pričelo 1. oktobra, šolske sestre v Repnjah sprejamejo nekoliko deklic proti primerni plači v stanovanje in na hrano. Kjer želijo izvedeti pogoje sprejetja, naj blagovolijo poprašati pri čast. prednici šolskih sester v Repnjah.

Izza sv. Gore, 27. avg. (Občni zbor Cecilijanskega društva) za Goriško nadškofijo se je 25. t. m. vršil v Gorici po naznanjenem redu s tem razločkom, da sv. maša ni bila pri sv. Ignaciju, ampak v semeniški kapeli. Za petje so se pripravljali pevski zbori Cerkljanski, Šebreljski, Čepovanski in P. Konstantinovi pevci. Ker se je pa zadnje dni odločilo, da ne bo nastopil mešan zbor, da bi se bolj strogo pokazala prvotna oblika cerkvenega zbora in da bi se nekterim Lahom ne dalo pohujšanja (v stolni cerkvi pojó brez izjeme le moški pevci), so pri sveti maši, ktero je služil preč. g. Vidic, dekan Kanalski, peli P. Konstantinovi pevci (12- do 15letni fantiči) in nekteri Cerkljanski in Šebreljski pevci. Orgljal je Cerkljanski kaplan, č. g. Kokošar. Popolnoma zadovoljni in povzdignjenega duha zapustili smo lepo semeniško kapelo.

Nato smo se zbrali v semeniški obednici k

proroško navdušenost ter razlagal prihodnost, klical ljudstvo k pokori, on prerok, ves duhovnik, ves Poljak. Ako je stopil na leco, se je večkrat spozabil; plavala mu je pred dušnim očesom podoba vzorne domovine; navdajal ga je proroški duh, v katerem je učil ljudstvo, kako naj živi, učil plemstvo, kako naj osreči sebe in narod, ki mu je prepuščen v skrb. To ga najbolj povzdiguje med druge govornike.

Hude nevarnosti so žugale toraj narodu Poljskemu. Ako je pa tak mož jel delati s svojim nadvladujočim, čilim duhom, s svojim svetim ognjem, s svojo navdušenostjo, se je moralo obrniti na bolje. Ako prebiraš le odlomke njegovih govorov, moraš ga rad imeti; občudovati moraš moč njegovih besedi in njegovo blago, nesebično domoljubje. Nehoté praviš: srečen čas, v katerem je živel, srečen narod, ki ga je rodil, blagor ljudstvu, ki ga je poslušalo. Ob koncu rečemo le: Bog daj nam Slovencem več mož, ki bi vsaj posnemali takega neprestrašenega moža, če ga že ne morejo doseči. In smeli bi potem za trdno upati, da se tudi pri nas stvar obrne na bolje, zlasti naj bi veliki in mali imeli toliko ponižnosti, da bi jih poslušali. „Bog daje ponižnim svojo milost, prevzetnim pa se vstavlja.“ F. R.

občnemu zboru. Omenim naj tu, da pri sv. maši in pri občnem zboru so bili pričujoč tudi prevzvišeni knez in nadškof Alojzij, kateri so pred začetkom zborovanja naprošeni od društvenega podpredsednika, o. Konstantina, vsem zbranim podelili sv. blagoslov. Po podpredsednikovem nagovoru je tajnik, preč. g. dr. Sedej, poročal o delovanju odbora, o rasti in napredovanju društva. Jako skrbno sestavljeno poročilo je gosp. tajnik Lahom tudi v italijanskem jeziku podal. Društveni blagajnik, preč. g. prof. H. Zorn, je prebral račun, zbor pa je s pohvalo odobril odborovo delovanje.

Sledil je poučni govor. Gosp. župnik A. Harmelj, prvi Goriški Cecilijanec, povedal nam je v jako osoljenem govoru, kaj hočemo, kako in kaj upamo in bomo dosegli Cecilijanci? Sonorni glas in zanimivo sestavljeni govor je naredil globok in dober vtis.

Za predsednika je bil z vsklikom izvoljen mons. dr. Gabrijeljčič, ki je naznanil, da nerad prevzame to mesto, pa se bo trudil pospeševati za blagor in napredek društva.

G. učitelj Bajt je opozoril društvo na splošno ljudsko petje, in je v tem oziru nasvetoval premembo pravil. Videti je bilo, da je ta nasvet večino pričujočih vznemiril. Na predlog preč. g. dekana Vidica se je ta predlog izročil odboru v pretresovanje.

Konečno so govorili prevzvišeni gosp. knez in nadškof. Rekli so, da so in ostanejo prijatelj in podpiratelj Cecilijanskemu društvu. Govorili so o prvotnem cerkvenem petji brez ženskih perkinj, priporočali so šolske fantiče pripravljati za cerkveno petje, ter društvu želeli srečno vspešno prihodnost. Blagodejen vpliv je naredil ta očetovski govor.

Ob dveh smo imeli „Visitatio Sanctissimi“, kjer smo slišali mnogo lepih motetov iz „Cecilije“ in drugih skladateljev.

Slednjič smo imeli prosto zabavo v velikanski semeniški obednici. Do malega vsi Cecilijanci smo se tu sošli na „vrček pive“. Vmes so pevci prepevali krasne slovenske pesmi. Vedno med nami je bil tudi pevovodja stolne cerkve Ljubljanske, gosp. Foerster, in č. g. župnik Jakob Aljaš. Prvi nam je tudi pokazal, da je res mojster na harmoniju, drugi pa je zraven zapel „Kje so moje rožice“. Tudi č. g. dr. Flapp je pokazal svojo izurjenost na harmoniju. Da vmes ni manjkalo primernih napitnic, se umé samo ob sebi.

Domače novice.

(Dramatično društvo) ukrepa prirediti po svojem ravnatelju gosp. dr. Josipu Starétu v 20. in 21. dan septembra letos v korist „Narodnemu domu“ v deželnem gledališči predstavo. Krasna Vilhar-Šantljeva narodna opera „Jamska Ivanka“ se je tem povodom v predstavljanje izbrala. Veselo iznenadeni čujemo, da prevzame naslovno ulogo „Ivanke“ gospa Gerbičeva, soproga našega vrlega opernega pevca, gosp. profesorja Gerbiča. Na sijaj te predstave gotovo ne bode odrekel naš g. Meden svojega sodelovanja. Uloga „Bogomila“ je v večjih rokah gosp. Štamcarja, kakor tudi ostale vloge prevzemó izkušene pevske in igralne moči. V tem okviru mislimo si še vrle naše čitalniške pevce z mogočnimi glasovi, njih „stare garde“, in ponosno lahko izjavimo: Veni, vidi, vici.

(Gospodom penzionistom) na prošnjo mestnega magistrata javljamo, da se bodo odsle mesečne pobotnice o pokojninah ali mirovninah pri mestni gospodski vidirale le v 1. dan vsacega meseca dopoldne in popoldne, pa v 2. dan vsacega meseca dopoldne za navadnih uradnih ur in da bode poseben uradnik izvrševal ta posel v mestni dvorani.

(O pitni vodi) po Ljubljanskih vodnjakih razglaša mestni magistrat najnovejšo preiskavo po prof. Knapiču. Vsled taiste razdelili so se Ljubljanski vodnjaki v take, ki imajo dobro vodo, v take ki imajo ravno še dobro, v take, ki se gnojnicavanje poceja in konečno v take, ki imajo slabo pitno vodo.

Dobra voda je v naslednjih javnih vodnjakih: na Reseljevi cesti, v Zvezdi, na cesarja Jožefa trgu, na Spodnjih Poljanah pred živinozdravnišnico, na Cojzovem grabnu, v Kolodvorskih ulicah, v Kravji dolini pred hiralnico, na Žabjaku pri porotni palači in pri cerkvi sv. Florijana. Dalje imajo

jim, vam odgovorim: jaz ne vem. Samo eno vem, da enemu izmed njih ne bote odšli. Jaz pa, vaš ponižen hlapec, voščim vam, dragi mi bratje, mojemu ljudstvu in moji ljubljeni domovini prvo žuganje, da naj Bog žugajoč vam podá rešilno rokó, ter vas spokorjene zopet povzdigne k stari sreči ter odvrne svojo jezo od otrok, ki so se zatekli nazaj v njegovo naročje.“

Te pretresljive prerokovanja je sklenil z besedami usmiljenja, ktere je govoril Hozej: „Oživil nas bode drugi dan, tretji dan obudil.“ To je edina tolažba, ktero dá svojim poslušalcem.

Skarga je dosegel vzor govornika in domoljuba. Kot govornik stoji v enaki visokosti s Francozoma Bossuet in Massillon, v mnogih ozirih ju celo prekosí. V najlepših pridigah francoskih prevladuje mnogokrat oblika; spozná se takoj, da so bile namenjene učenim poslušalcem. Pri Skargi je oblika tudi lepa; pa on ni iskal nikdar lepih oblik, temveč je govoril naravno — prikupljivo. Njegov slog ima znak zlate dobe poljskega slovstva, njegov jezik je polnodoneč. Na leci in na govorskem odru se je kazal ogenj Skargov. Razlagajoč šolsko-suhoparne dogmatične stvari, se je naenkrat vnel, je prišel v

dobro vodo naslednji privatni vodnjaki: na Dunajski cesti št. 7 Fröhlich, na Karlovski cesti št. 15 vodna kasarna, na cesti Marije Terezije št. 10 Treo, hotel pri „južnem kolodvoru“, v Gradišči št. 1, vodnjak v tovarni za smodke, mestna ubožnica na Karlovski cesti, pri „bavarskem dvoru“ na Dunajski cesti, hiša dr. Eisl-nova na Poljanah, pri Maliču, pri Slonu, pri Tavčarji, na Poljanah Elizabetišče, brambovska vojašnica na Rimski cesti, v križankih vodnjak nemškega reda komende in na Poljanah deklški zavod Lichtenturnov.

Ravno še dobra je voda za Šenklažem in v „Marijanišči“ na Poljanah.

Gnojnice je v dveh vodnjakih, in sicer v Gradšči št. 11 in 13 in pa v otroški varovalnici. Oba vodnjaka je gosposka zaprla.

Slaba je voda po sledečih vodnjakih: Pred sv. Jakobom, pred Nušakovo vojašnico in pred Trnovsko vojašnico. Vsi ti vodnjaki, kakor tudi oni za Šenklažem, se bodo osnažili in prečistili z ogljem. Zasobni vodnjaki imajo sledeči slabo vodo: „pri cesarji“ na cesti sv. Petra, ravno tam št. 9; farovž sv. Jakoba; v ulicah sv. Florijana šte. 10 in 8; mestni trg št. 2, 8 in 17; in v Rožnih ulicah št. 15. Posestnikom teh vodnjakov naročilo se je, da jih morajo osnažiti, drugače se jim bodo v slučaju da bi kolera nastala, zaprli.

Konečno še omenimo, da to niso vsi vodnjaki. Gosp. prof. Knapič preiskal je vodo samo v 42 vodnjakih, po družih ne. Pač bi bilo svetovati, da bi vsak gospodar v ožgled javnega zdravja sam skrbel za preiskavo svojega vodnjaka, ako ga ni med naštetimi.

(Klebergov zverinjak) pripeljal se je v Ljubljano, kjer se bo razkazoval od jutri 31. avgusta do 8. septembra v Lattermanovem drevoredu. Ta zverinjak je eden največjih, kar jih je do sedaj Ljubljana videla. Ima 15 levov, 5 risov, 2 črna panterja, več pisanih panterjev in leopardov, 4 kače, več krokodilov, 1 nosoroga, 1 nilskega konja, 1 tapirja, 2 slona itd. Vstopnina je v I. razredu 70, v II. 40, v III. 20 kr. za osobo.

(Za polovico) navadne vožnje cene pride na Dunaj, v Trst ali Benetke, kedor se posluži poslednjih letošnjih zabavnih vlakov, ki se bodo o Malem Šmarnu vozili med Dunajem, Trstom in Benetkami. Iz Ljubljane odide tak vlak na Dunaj 6. septembra ob 3. uri 7 minut popoldne. V Trst, Reko, Benetke pa 7. septembra ob polidveh popoldne. Cene so znižane še več kot na polovico.

Častitim volilcem

kmetskih občin Postojnsko-Logaško-Senožeško-Loško-Bistriškega okraja!

V izgledno mnogobrojnem številu ste se 25. dan t. m. vdeležili Postojnske volitve v deželni zbor in tako z nova sijajno dokazali staro notranjsko zavednost pa tudi disciplino, ker ste izvolili od volilnega shoda postavljenega in od izvrševalnega odbora proglašene kandidata

g. Adolfa Obrezo.

Za to Vam toplo zahvalo izreka izvrševalni odbor kluba narodnih poslancev kranjskega deželnega zbora.

V Ljubljani 28. dan avgusta 1884.

Zahvala.

Podpisani izreka najtoplejšo zahvalo Ljubljanskim požarnim brambovcem, kateri so v nedeljo popoldne, t. j. 24. t. m., tako urno z dvema brizgalnicama iz Ljubljane v Mateno k grozovitemu požaru gasit prišli, ter obvarovali vas še večji nesreče. Zahvaluje se tudi domačim požarnim brambovcem iz Studenca, (ki so, kakor čujemo že ob 3. uri z dvema brizgalnicama na mesto požara prihiteli), in drugim blagim sosedom, ki so enako pritekli z ročnimi brizgalnicami ter imeli mnogo trdega posla, kajti toliko klaje in žita je vzrokovalo grozoviti ogenj. Posebna hvala pa še gospodoma Henriku Galletu in Avgustu Drelsetu, ta dan načelnikoma Ljubljanske požarne brambe, ktera sta silno opečenega in že v nezvesti ležečega posestnika Sterleta, očeta več mladoletnih otrok gotove smrti s tem otela, da sta mu ožgani in opečeni život z oljnato tekočino oblila, mu s tem trpljenje polajšala, ter ga še prihodnji dan vljudno obiskala. Dobrotljivi Oče nebeški naj povrne vsem trud in ljubav.

Jakob Dolenec, župnik Izanski.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Jožef Jerič.

Telegrami.

Zagreb, 29. avg. O Žumberku izjavil se je sekcijski načelnik Stanković v deželnem zboru, da si vlada prizadeva doseči priklep Žumberka k Hrovaške, in jo bo veselilo, ako to doseže. Takoj potem volil si bo tudi ta okraj svojega zastopnika. Srbski predlog se je soglasno sprejel.

Hamburg, 29. avg. Ključavničarski pomočnik Bornemann napadel je z naoščenim orožjem menjevalca Kannerja v menjevalnici, kjer je slučajno na samega naletel in ga je v hrbet osuval. Kanner je na pomagaj klical, Bornemann je pa všel. Po silni gonji so ga prijeli.

Shangaj, 29. avg. Kakor se govori, želé si Kitajci s Francozi pogodbo pričeti. Vsi so zbegani in kar trumama zapuščajo Shangaj.

Vsegamogočnemu dopalo je, nama nepozabljivega moža, oziroma očeta, gospoda

JANEZA FLERE-ta,

mesarja in hišnega posestnika,

danes ob 7. uri zjutraj, v 54. letu starosti, po kratki a hudi bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v boljšo večnost k sebi poklicati.

Pogreb nepozabljivega ranjega bode v nedeljo 31. avgusta 1884 ob 4. uri iz hiše št. 9 v Gruberjevi ulici.

Svete maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi sv. Petra.

Prerano umrlega priporočamo v trajen spomin in pobožno molitev.

V Ljubljani dne 29. avgusta 1884.

Helena Flere, roj. Stupar, soproga.

Josip Flere,

e. kr. poštni uradnik, sin.

Tujci.

29. avgusta.

Pri **Maliči**: Moritz Morawetz, fabrikant, z Dunaja. — J. Heinrich, zasebnik. — F. Schröckenfuchs, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — C. Tavalato, trgovec, s hčerjo, iz Trsta. — Eufrozina pl. Hegyi, zasebnica, iz Debrecina. — pl. Höberth, zasebnik, iz Debrecina. — Loy in Hauff, posestnika, iz Kočevja.

Pri **Slonu**: Rich. Wentz, kraljevi pruski tajni svetnik, s soprogo, iz Berolina. — H. Nastopil, fabrikant, z Dunaja. — Albin Frankenberger, trgovec, z Dunaja. — L. Zeittberger, trgovec, iz Zagreba. — Ferd. Otnazki, ravnatelj navtične akademije, iz Trsta. — Damian Gille, zasebnik, iz Trsta. — Gizela Caisutti, zasebnica, iz Trsta. — Jožef Schauta, gojzdar, iz Hamerstela.

Pri **Tavčarji**: Wilh. Vaisz, vradnik, s soprogo, iz Budapešte. — Frančiška Balluch, iz Trsta. — Antonija Binder, zasebnica, s sinom, iz Trsta.

Pri **Avstrijskem caru**: Hans Stahl, tehnik, iz Landshuta.

Pri **Bavarskem dvoru**: Georg Strametz, iz Pulja. — Janez Gradt, mašinst. — Jožef Stöckl, rudarski elev iz Železne kaple.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

30. avgusta.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 70	kr.
Sreberna	81	55
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104	05
Papirna renta, davka prosta	95	85
Akcije avstr.-ogerske banke	857	—
Kreditne akcije	297	50
London	121	50
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	75
Francoški napoleond.	9	67
Nemške marke	59	50

Umrli so:

V bolnišnici:

27. avg. Franc Cerer, krojač, 30 let, jetika.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštним povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vseh pri vseh boleznih v želodecu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodecu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vrtnici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 glod.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istiite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žvicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ s zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezni čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vseh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprstili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, vsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

posestnik v Šmarji p. Celji.

(22)

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtolob, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborna zoper bramoro, pljučnico, kožno izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljačoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skazenem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoje s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoje.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se tako

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Zahvaljevaje se prečistiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

F. Caserman,

krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni.

(2)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.